

TT Trump vẫn có khả năng thắng cử ra sao?

- Anthony Zurcher
- Phóng viên BBC vùng Bắc Mỹ

16 tháng 10 2020

NGUỒN HÌNH ÁNH, GETTY IMAGES

Các cuộc thăm dò gần đây cho thấy Joe Biden đang dần bứt lên và bỏ xa đối thủ Donald Trump trong cuộc đua vào Nhà Trắng năm nay trong cả các điều tra quốc gia và ở các bang dao động chủ chốt.

Nhờ gây quỹ lớn nhất trong lịch sử, đảng Dân chủ cũng có lợi thế tài chính đáng kể, có nghĩa ông Biden sẽ có thể phủ sóng diện rộng với những thông điệp của mình trong những tuần cuối.

Trang blog FiveThirtyEight.com của Nate Silver gần đây cho rằng ông Biden có khả năng thắng cử là 87%, trong khi trang Decision Desk HQ nhận định khả năng này là 83.5%.

Nếu như tất cả những điều này là quen thuộc một cách đau đớn với Đảng Dân chủ, thì đó là điều dễ hiểu. Tại thời điểm tương tự bốn năm trước, bà Hillary Clinton cũng được dự đoán sẽ có nhiều khả năng chiến thắng. Và đảng Dân chủ còn nhớ kết cục thế nào.

Liệu lịch sử có lặp lại với một chiến thắng nữa của ông Trump không? Nếu vị tổng thống lại tuyên thệ nhậm chức lần nữa vào tháng Một sang năm, đây là năm lý do vì sao điều đó xảy ra.

Một điều bất ngờ nữa

Cách đây bốn năm, chỉ 11 ngày trước ngày bầu cử, Giám đốc FBI James Comey tuyên bố rằng cơ quan của ông mở lại cuộc điều tra về việc bà Clinton sử dụng một email cá nhân trong khi bà làm ngoại trưởng. Suốt một tuần, các câu chuyện liên quan chủ đề này tràn ngập mặt báo và cho chiến dịch của ông Trump có thời gian để thở.

Chỉ còn hơn hai tuần nữa là các cuộc thăm dò đóng lại năm nay, và một sự kiện chính trị gây chấn động tương tự có thể đủ để đưa ông Trump tới chiến thắng.

Ít ra thì cho tới giờ, những điều bất ngờ lớn nhất của tháng này đều là tin xấu cho ông Trump - chẳng hạn việc ông nộp thuế và phải vào viện vì Covid-19.

NGUỒN HÌNH ẢNH, GETTY IMAGES

Hunter Biden và cha, Phó Tổng thống Joe Biden lúc chụp hình năm 2016

Nhưng việc bài báo này không nêu được bằng chứng rõ ràng và thiếu các chi tiết cụ thể có nghĩa nó khó có thể thay đổi quan điểm của nhiều cử tri.

Tuy nhiên, ông Trump hứa hẹn rằng sẽ còn nhiều điều bất ngờ nữa. Nếu đây chỉ là màn dạo đầu, việc đưa ra bằng chứng trực tiếp Biden có sai phạm khi làm phó tổng thống có thể sẽ là câu chuyện rất khác, lớn hơn rất nhiều.

Cũng có thể sẽ có những diễn biến gây sốc và không ai ngờ được của chiến dịch đang sấp sùi bùng nổ.

Nếu chúng ta dự đoán được, thì còn gì là bất ngờ nữa.

Kết quả thăm dò sai

Thực sự, từ khi ông Biden trở thành ứng cử viên của đảng Dân chủ, các cuộc thăm dò đều cho thấy ông dẫn trước ông Trump. Ngay cả ở các bang do dự, nơi cuộc đua sát nút hơn, Biden cũng thường dẫn trước với tỷ lệ đủ để bù trừ cho sai sót trong thăm dò.

Tuy nhiên, năm 2016 cho thấy ai dẫn đầu thăm dò toàn quốc không có ý nghĩa và các thăm dò cấp tiểu bang cũng có thể sai.

Dự đoán số cử tri đi bầu - những ai thực sự sẽ đi bỏ phiếu - là một thách thức cho mọi cuộc bầu cử, và một số hằng thăm dò dự đoán sai lần trước, họ đã không tính đủ số cử tri da trắng, không có bằng đại học, đã đi bỏ phiếu cho Trump.

Mặc dù tờ The New York Times dự đoán lề chênh lệch hiện nay của Biden sẽ đảm bảo ông không bị thua cho dù thăm dò có sai lầm ở mức độ tương tự như năm 2016, các hằng thăm dò lại có những thách thức mới họ phải đối mặt năm 2020.

Chẳng hạn, nhiều người Mỹ dự định sẽ bỏ phiếu qua bưu điện lần đầu tiên. Đảng Cộng hòa đã thử thách kết quả bỏ phiếu qua bưu điện để đề phòng cái mà họ nói có thể là gian lận điện rộng - điều đảng Dân chủ nói là nỗ lực để đàn áp cử tri.

Nếu các cử tri điền phiếu bầu sai hay không theo đúng quy trình, hoặc nếu dịch vụ bưu điện bị chậm trễ hay gián đoạn, chúng đều có thể dẫn tới các phiếu bầu bị loại bỏ. Các điểm bỏ phiếu thiếu nhân viên cũng có thể khiến việc bỏ phiếu khó khăn hơn trong ngày bầu cử, làm nản lòng những người Mỹ mà các hằng thăm dò cho là "các cử tri nhiều khả năng đi bầu".

Một tranh biện làm thay đổi tình thế

Mọi chuyện đã lắng xuống sau cuộc tranh biện tổng thống đầu tiên giữa Trump và Biden cách đây hơn hai tuần.

Một số người theo phe bảo thủ cho rằng một bài báo của tờ New York Post gần đây có thể gây chấn động cho chiến dịch của ông Biden.

Bài báo viết về một máy laptop bí hiểm có chứa email có thể cho thấy mối liên hệ giữa Joe Biden với nỗ lực vận động một công ty khí Ukraine của con trai ông, Hunter Biden.

Các thăm dò cho thấy phong cách hung hăng, hay ngắt lời của ông Trump không được phụ nữ thành thị ưa thích, mà họ là một nhóm cử tri chủ chốt trong chiến dịch này. Trong khi đó, Biden đủ khả năng chịu nhiệt, làm dịu lo lắng của một số cử tri - mà đảng Cộng hòa tranh thủ - rằng ông đã mất tinh tường vì tuổi già.

Trump bỏ lỡ một cơ hội để thay đổi án tượng trong tranh biện đầu tiên khi ông từ chối tham gia cuộc tranh biện lần hai theo dự kiến vì nó đã thay đổi cách thức từ tranh luận mặt đối mặt sang tranh luận 'ảo'. Ông sẽ có thêm một cơ hội trên sân khấu lớn vào thứ Năm tuần sau và ông phải làm tốt lần này.

Nếu Trump thể hiện phong thái bình tĩnh hơn, ra dáng tổng thống hơn và Biden bị vào thế bí hay bị ngắc ngứ một cách ngoạn mục, cán cân cuộc đua có thể sẽ nghiêng về phía Trump.

Chiến thắng vang dội ở các bang dao động

Ngay cả khi các cuộc thăm dò cho thấy ông Biden có lợi thế, có đủ số tiểu bang hiện ông Trump đang dẫn đầu để nếu mọi chuyện diễn ra có lợi cho vị tổng thống - thuật toán Đại cử tri đoàn có thể giúp ông chiến thắng.

Mặc dù Trump thua số phiếu phổ thông toàn quốc lần trước, ông thắng với chênh lệch thoải mái trong phiếu Đại cử tri đoàn, theo đó mỗi tiểu bang được một số phiếu dựa theo dân số của họ.

Một số tiểu bang dao động ông Trump thắng lần trước - như Michigan và Wisconsin - dường như khó với tới lần này. Nhưng nếu ông có thể giành chiến thắng sát nút ở các bang dao động còn lại, và được nhiều cử tri da trắng không có bằng đại học đi bầu ở những bang như Pennsylvania và Florida, ông sẽ có thể giành 270 phiếu đại cử tri cần thiết để ở lại Nhà Trắng.

Có những bối cảnh như cả hai ông đều được 269 phiếu, dẫn đến kết quả hòa, và như vậy kết quả sẽ được quyết định bởi các đoàn đại biểu của tiểu bang ở Hạ Viện, mà đa số họ có lẽ sẽ ủng hộ ông Trump.

Biden lượng choạng

Ông Biden tới giờ đã có một chiến dịch hết sức có kỷ luật.

Cho dù vì thực chất hay vì bối cảnh do dịch Covid-19 tạo ra, một ứng viên hay ngắc ngứ như ông đã tránh không bị rơi đèn và những tình huống mà khả năng nói của ông có thể khiến ông gặp rắc rối.

Nhưng giờ đây ông Biden đang trên đường đi vận động hết mình. Với việc xuất hiện nhiều hơn, có rủi ro cao hơn là ông sẽ nói hay làm điều gì đó ảnh hưởng tới kết quả thăm dò.

Liên minh các cử tri ủng hộ Biden là những người có quan điểm trung dung ở thành thị, những cử tri Cộng hòa chán nản, đảng viên Dân chủ tảng lớp lao động, các nhóm thiểu số và những người thực sự tin vào tự do. Đó là nhóm người có những mối quan tâm rất khác và nhiều khi mâu thuẫn nhau và họ có thể tức giận nếu ông Biden cho họ lý do để làm vậy.

Và còn có khả năng, vì một số trên đường đi vận động, Biden cho thấy ảnh hưởng của tuổi tác và một lần nữa gây lo ngại liệu ông có đủ sức làm nhiệm vụ của tổng thống không. Nếu ông có dấu hiệu đó, chắc chắn chiến dịch của Trump sẽ chớp ngay cơ hội.

Chiến dịch của Biden có thể nghĩ họ chỉ cần tiếp tục cho đến ngày bầu cử, và Nhà Trắng sẽ thuộc về họ. Nhưng nếu họ vấp ngã, họ sẽ không phải là nhóm chính trị đầu tiên phải chịu thất bại từ một chiến thắng tưởng như là cầm chắc trong tay.